

Infobulletin themacoalitie Farmacie

TERUGBLIK WEBINAR OVERDRACHT VAN MEDICATIEGEGEVENS 1 APRIL 2021

UITGAVE JUNI 2021

Contact: tcfarmacie@mcc-omnes.nl

Inleiding

1 april 2021 heeft het Webinar 'Veilige medicatieoverdracht in de keten' plaatsgevonden. Met meer dan 100 deelnemers was het een groot succes, dat we graag met iedereen delen. Onderstaand een impressie van het Webinar en de mogelijkheid dit alsnog te bekijken.

Heb je het Webinar nog niet gezien? **Kijk hier:** <https://vimeo.com/536425130/5c98350509>

Wij wensen u veel lees- en/of kijkplezier. En schroom niet om aanvullende vragen te stellen. En degenen die er bij zijn geweest: bedankt voor de deelname!

Met vriendelijke groet,

namens de themacoalitie (TC) Farmacie en de crew die het Webinar mogelijk hebben gemaakt.

Jessica Vliegen, jessicavliegen@mcc-omnes.nl

Crew Webinar

Opening

Avondvoorzitter Hans Etman riep iedereen bij de start op om samen actief aan de slag te gaan tijdens het Webinar, maar ook tijdens de implementatie van de richtlijn overdracht van medicatiegegevens de komende drie jaren! De ruim 100 aanwezigen, bestaande uit huisartsen, specialisten, apothekers (perifeer en ziekenhuis), apothekers- en doktersassistenten, medewerkers uit de VVT en burgers deden dit met verve. Zij zijn het ook die dagelijks een bijdrage leveren in de overdracht van medicatiegegevens en het veilig gebruik van medicatie.

Met genoemde samenstelling bestond de deelnemersgroep uit **ketenpartners uit Oostelijk Zuid-Limburg en Westelijke Mijnstreek**. Als partners hebben we elkaar de afgelopen jaren beter leren kennen en waarderen. Dit Webinar betekent samen een stap vooruit zetten; een voorbeeld van de goede samenwerking in de Mijnstreek!

***Wat betekent een goede samenwerking?
Met elkaar eruit komen ook al kan dit soms conflicterend zijn.
Samen betekent vooral de patiënt betrekken!***

Ook vanuit de landelijke koepelorganisaties; LHV, KNMP en de sector VVT (Actiz) werd, door middel van Vlogs benadrukt dat een goede basis van samenwerking belangrijk is om vast te houden en samen te werken aan een gefaseerde overgang.

De regionale gastheer en gastvrouw, leden van de TC Farmacie, apotheker Marieke Maussen en huisarts Louis de Wolf heetten iedereen welkom.

TC Farmacie (samenwerkingsverband in de Mijnstreek van huisartsen, apothekers, CZ, Burgerkracht Limburg en het Zuyderland ziekenhuis) wil een bijdrage leveren aan:

- De gezondheid in de Mijnstreek op een gemiddeld landelijk niveau te brengen
- De kwaliteit van de zorg te verbeteren.
- Onverklaarbare hoge zorgconsumptie en zorgkosten terug te brengen naar normaal niveau in vergelijking met de rest van Nederland.
- Door professionals ervaren arbeidsdruk positief te beïnvloeden.

Speedpanel

Daarna was het de beurt aan het speedpanel in gesprek met de avondvoorzitter.

Huisarts Louis de Wolf trapte af en gaf aan dat er in praktijk nog wel wat te winnen is. Hij nam de deelnemers aan de hand van een anekdote mee terug naar de tijd van de papieren dossiers waarin 'hanenpoten' van de arts nog vaak aanleiding waren voor misverstanden. Bij het digitaal voorschrijven is dat anders, maar liggen er ook andere vergissingen op de loer. Alleen samen kan de keten voor een veilige medicatieoverdracht zorgen: iedereen in de keten heeft zijn/haar verantwoordelijkheid. Fouten komen in de dagelijkse praktijk nog (te vaak) voor en die leiden tot onnodige ziekenhuisopnames of zelfs overlijden. Louis pleit voor awareness, je samen als professionals met de patiënt verantwoordelijk voelen om dit te voorkomen. Louis: "Samen moeten we elke schakel in de keten onder de loep nemen."

Een van die schakels is de specialist. Mariëlle Krekels gaf inzicht in het consult van een internist. Zij heeft 30 minuten voor een nieuwe patiënt. Die tijd gaat vooral op aan het verhaal en de hulpvraag van de patiënt en dus blijft er niet altijd tijd over om de medicatie te bespreken. Voor haar is dit ook het sluitstuk van het gesprek. Mariëlle: "Het liefst beschikt ik over een actueel lijstje van de patiënt!"

Jolanda Heutmekers, is als perifeer apotheker ook een schakel in de keten. Zij bevestigt het beeld van Louis dat er veel extra contact is tussen huisarts en apotheker over medicatie. Dit kost tijd en dus ook geld. Een elektronisch patiëntendossier zou helpen, maar dan moet wel iedereen erop aan sluiten. Ook de dienstdoende apotheek in het weekend. Jolanda: "De afspraken zijn in de basis al goed, maar toch gebeuren er nog veel misverstanden, ook bij de patiënt zelf die de pillen moet innemen."

Een andere schakel is de ziekenhuisapotheek. Hans Cremers (politheek apotheker Zuyderland ziekenhuis) ging o.a. in op de samenwerking met apotheken en huisartsen. Hans: "De hoofbehandelaar is in de lead, maar ontstaat er toch verwarring, dan is de apotheek aan zet!"

Monique Rosenboom belichte vanuit haar rol als wijkverpleegkundige (VVT) hoe veranderingen van personeel of medicatie in avonden/weekenden met name bij patiënten met een medicatierol voor verwarring of verkeerde medicatie kunnen zorgen. Apotheken zijn dan dicht en het elektronisch systeem is niet altijd sluitend. Monique: "De wijkverpleegkundige verifiëert bij patiënt of huisartsenpost."

Burgers:

De gesprekken met de zorgprofessionals werden afgewisseld met een VLOG vanuit 2 burgers. Het beeld bij de patiënten over samenwerking in de keten als het om medicatie gaat is diffuus: betekent dat als je ergens anders iets overkomt, ze daar dan geen gegevens over je hebben? En je Ziekenhuisapotheek en je eigen apotheek? Overleggen die wel? Soms krijg ik medicatie voor een jaar → ga ervan uit dat de huisartsen dat weet. Maar is dat zo?

Antibiotica allergie en intolerantie

Het volgende programmaonderdeel over Antibiotica allergie werd geleid door Eefje de Bont, huisarts en post-doc onderzoeker. Aan de hand van een voorbeeld en vragen liet zij zien dat als gevolg van goede registratie de juiste pil op het juiste moment bij de juiste patiënt komt. Tevens behandelde zij het verschil tussen een allergie en een bijwerking en wat een ideale registratie is. Wist u dat:

- Onderzoek met allergietesten heeft aangetoond dat tot 90% van de huidige antibiotica allergie registraties geen echte, potentieel levensbedreigende, type-I IgE-gemedieerde allergie betreft.
- Na het innemen van enkele tabletten amoxicilline een patiënt een huidreactie krijgt in de vorm van exantheem. Deze symptomen passen het beste bij; allergische type-IV overgevoeligheidsreactie.
- Hoe je bij een reactie op antibiotica het beste onderscheid tussen een type-I IgE-gemedieerde reactie en een type-IV T-cel-gemedieerde reactie maakt? Aan de hand van: de tijd tussen het innemen van het antibioticum

en het optreden van de reactie.

Vervolgens geeft zij aan wat (vervuilde) registratie betekent en welke risico's dit met zich mee kan brengen voor mensen met een daadwerkelijke allergie.

Wilt u meer informatie, dan kunt u de presentatie opvragen via: tcfarmacie@mcc-omnes.nl

De ideale registratie:

- Datum reactie
- Middel (volledig: stofnaam, dosis, toedieningsweg)
- Tijd na inname > type reactie
  - Immediate: possible / probable / bewezen
- Zwaartse symptoom (>1 orgaan = anafylaxie)
- Op stof- of groepsnaam? Zie toekomstige richtlijn

Leerpunt!

Indien een patiënt meer dan tien jaar geleden milde klachten heeft gehad, zeker als deze specifiek waren is het dus veilig het middel opnieuw te proberen.

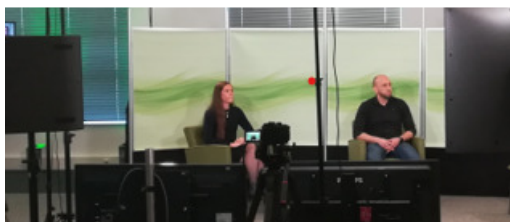
Wat kan morgen beter?

Geertje Diepens (huisarts i.o.) en Anas Iquaddouren (apotheker) gaan vervolgens in gesprek hoe in de praktijk aan de slag te gaan. Anas: "het is belangrijk om de regionale werkafspraken toe te passen; Korte lijnen en het hele team erbij betrekken helpt om de communicatie te verbeteren zolang ICT technisch geen goede afstemming mogelijk is".

De praktijk leert dat het hard werken is om het medicatie-dossier op orde te hebben en te houden.

De werkmethode die Geertje i.s.m. huisarts en apotheker heeft toegepast m.b.t. geregistreerde antibiotica opschonen is een praktische methode die direct toepasbaar is.

De methode inclusief FTO ABR is uitgewerkt en opvraagbaar via tcfarmacie@mcc-omnes.nl.

***Uit de praktijk:** haio Geertje Diepens beschreef hoe zij alle patiënten van hun praktijk met een geregistreerde antibiotica allergie heeft uitgedraaid en vervolgens heeft nagezocht/nagevraagd wat de status is. Anas was hier als apotheker bij betrokken. In de praktijk blijkt het aantal allergieën mee te vallen. Dit betekent dat de standaard medicatie in veel gevallen volstaat.*

Break-out rooms 'de juiste pil in de juiste mond'

Hierna waren de deelnemers aan zet. Gevraagd werd in 15 min tijd een innovatief idee in te brengen waarmee partners in de keten aan de slag kunnen om de veiligheid te verbeteren.

De opdracht was: Wat kan beter in de keten van medicatieoverdracht (voorschrijven-verstrekken-toedienen-gebruik)?

De oplossing werd beoordeelt op:

- draagvlak bij alle beroepsgroepen
- praktische haalbaarheid in de praktijk

Er kwamen vanuit de verschillende breakout rooms 16 ideeën/oplossingen. Bedankt!

In een recordtijd zijn de oplossingen door de crew Webinar beoordeelt. Uiteindelijk koos de jury een top 3. De deelnemers aan het Webinar kozen de uiteindelijke winnaar uit deze top 3!

MITZ

Tijdens het beraad van de jury presenteerde de implementatieconsultant VZVZ (Vereniging van Zorgaanbieders voor Zorgcommunicatie) "MITZ", het nieuwe toestemmingsregister zorgmedewerkers en patiënten. Voor meer info zie <https://www.programma-otv.nl/over-mitz/>

Gegevens uitwisselen in de zorg vereist uitdrukkelijk toestemming van de patiënt.

Op dit moment moet elke zorgaanbieder (dossierhouder) toestemming vastleggen in het eigen dossier en de patiënt heeft geen duidelijk overzicht waar nu wel/niet toestemming gegeven is.

MITZ ontzorgt de hele zorg. Voldoet aan de wet & regelgeving en is straks voor iedereen beschikbaar.

De patiënt heeft een eigen inlog en kan categoriaal & individuele toestemming geven. In www.mijnmitz.nl is elk moment een overzicht van toestemming beschikbaar. Nieuw is dat de patiënt keuzevrijheid heeft, nl toestemming wel in spoedsituaties, niet in reguliere situaties.

De migratie van bestaande toestemming naar MITZ en het beheer hiervan zal VZVZ in samenwerking met regiopartners uitvoeren. De verwachting is dat dit 2de helft van 2021 gaat lopen. We houden u op de hoogte.

Prijsuitreiking

De bijeenkomst eindigde met de prijsuitreiking. De 3 ideeën die volgens een brede jury van zorgprofessionals op het meeste draagvlak in de keten, praktische uitvoerbaarheid en innovatie het hoogste scoorden waren:

1. Digitaal platform voor alle zorgverleners

Waarbij brieven niet meer naar een zorgverlener gaan maar voor alle zorgverleners toegankelijk is. Vragen hoeven niet meer telefonisch maar kunnen via het digitale platform. Dit kan door iedereen ingezien worden en kostbare tijd besparen.

2. Meer verantwoordelijkheid patiënt door app/chipkaart

Gezien vaker digitaal miscommunicatie is via de verschillende Hissen, ziekenhuissystemen enz. Hebben wij gekozen om de informatie voor een groot deel bij de patiënt te laten liggen, via een digitale app/chipkaart. Hierin kunnen de juiste en recente gegevens geregistreerd worden voor de patiënt en de patiënt kan deze chipkaart/app laten zien bij desbetreffende persoon wat extra informatie nodig heeft. Hiermee heeft de patiënt deels zelf het beheer en de AVG is hiermee beschermd.

3. Opt-out i.p.v. opt-in

We starten met iedereen geeft toestemming. Behalve als een patiënt expliciet aan geeft dit niet te willen, wordt de toestemming ingetrokken. Dus een vergelijkbaar principe als de donorwet. Daarnaast willen wij een sluitend systeem creëren waar men met een specifieke functie kan inloggen en alleen het deel in het portaal kan zien waar hij of zij voor bevoegd is. Buitenlandse recepten kunnen dan door een voorschrijver worden omgezet in een Nederlands recept, zodat het dossier volledig is.

Nr 3 kon vervolgens op de meeste stemmen onder deelnemers rekenen. Naast dat de bedenkers allemaal een taart kregen, ontvangen ze ook ondersteuning om het idee tot uitvoering te brengen.

We realiseren ons goed dat opt-out ipv opt-in een landelijk besluit dient te zijn. Jaren geleden is al besloten dat dit geen optie is. We zijn echter overtuigd dat deze winnaars een positieve bijdrage kunnen leveren binnen het te implementeren project MITZ, het nieuwe toestemmingsregister.

GEFELICITEERD!!

Clara Mayunga, apotheker OZL

Maud Sluysmans, huisarts OZL

Frank Sikkes, apotheker WM

Sjaak Gerrits, apotheker WM

Esther Lemmens, apo. assistente dienstapotheek OZI

Evaluatie Webinar

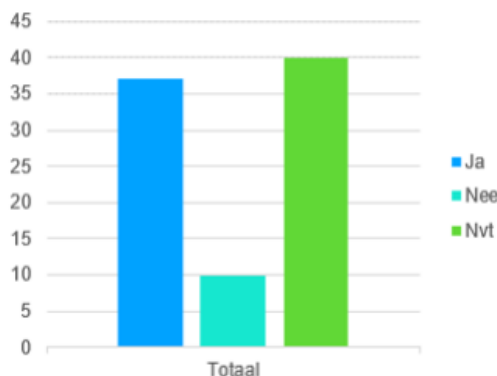
Wat vonden de deelnemers zelf van het Webinar?

Goed om terug te zien dat velen (80%) zich de moeite hebben genomen om de vragen, incl. evaluatie in te vullen. Bedankt hiervoor!

Hieronder de **resultaten**.....

- In welke mate voldeed het Webinar aan de verwachtingen: 5% uitstekend, 75% goed, 20% matig
- De verschillende onderdelen van het Webinar werden overwegend als GOED beoordeeld.
- Een belangrijke vraag was 'Hoe ervaart u op dit moment de samenwerking': 10% uitstekend, 45% Goed, 30% matig, 15% slecht.
- Enkele vragen m.b.t. de uitvoering van de bestaande regionale werkafspraken (<https://mcc-omnes.nl/documenten#medicatieoverdracht>), laten onderstaand beeld zien (toelichting groene kolom N.v.t.: niet alle deelnemers webinar zijn betrokken bij de uitvoering van de werkafspraken):

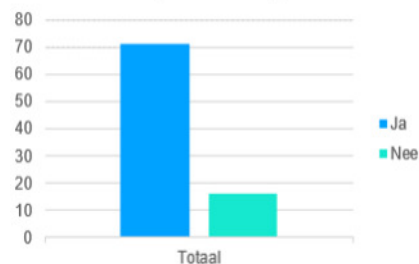
"Schrijven we Chronische medicatie als jaarrecept uit?"

Past u de werkafspraken start-stop medicatie in de praktijk toe?

Kan chronische medicatie via de apotheker lopen?

Hoe nu verder met Medicatieoverdracht in de keten?

Vanuit landelijke organisaties en VWS is ondersteuning en financiën toegezegd. Dat betekent dat de komende jaren medicatieoverdracht in de keten op de agenda staat, zowel landelijk als regionaal. Ook softwareleveranciers zitten hierbij aan tafel.

Regionaal doel van het Webinar was om het belang van samenwerking in de keten te benadrukken. Samenwerken brengt ons verder in het verbeteren van de overdracht van medicatiegegevens in de keten en dus van medicatieveiligheid.

Informatie landelijk programma

Landelijk is door alle sectoren en door VWS toegezegd prioriteit te geven aan dit dossier:
<https://www.samenvoormedicatieoverdracht.nl>

De TC Farmacis heeft een projectgroep benoemd, die per 1 april 2021 het landelijke programma gaat vertalen naar de Mijnstreek. De focus is meerledig:

- de richtlijn overdracht van medicatiegegevens in de keten (welke gegevens dienen in de keten uitgewisseld te worden)
- de doorontwikkeling van het Landelijk Schakel Punt (LSP) (de infrastructuur waarover de gegevens uitgewisseld dienen te worden)
- de werkafspraken (<https://mcc-omnes.nl/documenten#medicatieoverdracht>) breed over de Mijnstreek implementeren en het gebruik monitoren (de regionale gedragsregels)

Complete en goede elektronische overdracht van medicatiegegevens is belangrijk. Het kan menselijk leed door onnodige medicatiefouten en ziekenhuis(her)opnamen voorkomen. Daarnaast vervangt digitale uitwisseling tijdrovende administratieve werkzaamheden. Dat geeft ons de ruimte om te doen waar we zo goed in zijn: patiënten de beste zorg verlenen.

De landelijke kerngroep SamenvoorMedicatieOverdracht werkt momenteel aan een gefaseerde transitie uitrol van de nieuwe richtlijn. In elke transitiefase zijn acties vereist, die de projectgroep in de Mijnstreek vorm zal geven. Daarvoor zullen we bij elke ketenpartner pragmatisch kijken wat mogelijk is.

Daarnaast gaat de projectgroep Medicatieoverdracht i.s.m. de projectgroep LSP én het winnende team de implementatie van hun idee vorm geven en uitrollen. Hiervoor zal het project MITZ de leidraad zijn.

We houden u op de hoogte!

Meldpunt Medicatie(overdracht)

Regionaal in onze Mijnstreek zijn we ons al bewust van de samenwerking. We hebben al stappen gemaakt. Tel de kleine winstmomenten en meldt ons als de gemaakte werkafspraken rondom medicatieveiligheid en/of overdracht niet worden nageleefd.

WM: <https://mcc-omnes.nl/meldpunt-en-tim>

OZL: meldpunt@hozl.nl

Foto impressie Webinar

Colofon

Dit Farmacie infobulletin is een uitgave van MCC Omnes, namens de themacoalitie Farmacie. Het infobulletin wordt periodiek verstuurd aan huisartsen, apothekers, medisch specialisten en andere geïnteresseerden in de Mijnstreek. Eerdere edities kunt u nalezen in de app 'Werkafspraken MCC Omnes' en op de website www.mcc-omnes.nl. Zoek op 'MCC Omnes' in de App Store of Google Play.

Privacystatement

MCC Omnes heeft van u persoonlijke gegevens opgeslagen, omdat u nu of in het verleden o.a. nieuwsbrieven heeft ontvangen en onlangs heeft deelgenomen aan een symposium. Het beheer en verwerking van deze data wordt bij ons conform de in de wet vastgelegde regels uitgevoerd.

Deze persoonsgegevens zijn alleen toegankelijk voor medewerkers van MCC Omnes en daar gaan wij zorgvuldig mee om. Als er gegevens beschikbaar zijn voor derden, zoals onze hostingpartij, dan hebben wij daarmee een verwerkersovereenkomst en garanderen zij dat zij net zo zorgvuldig omgaan met die gegevens. Heeft u vragen over uw gegevens bij MCC Omnes dan kunt u contact opnemen via e-mail: info@mcc-omnes.nl

Graag blijven we u op de hoogte houden via gerichte mail. Daarvoor hebben we uw toestemming nodig. Wilt u in de toekomst dit infobulletin niet meer ontvangen, dan kunt u dat kenbaar maken door een mail naar info@mcc-omnes.nl te sturen. Wilt u wel op de hoogte blijven, dan hoeft u niets te doen.

Redactie	Functie	E-mail
Jeanne Krikke	Projectleider Medicatieoverdracht (tot 1-5-2021)	jeannekrikke@mcc-omnes.nl
Samira Guerrouj	Projectleider Medicatieoverdracht (va 1-6-2021)	SamiraGuerrouj@mcc-omnes.nl
Lydia Vanderstraeten	Projectleider LSP	lydiavanderstraeten@mcc-omnes.nl
Jessica Vliegen	Programmamanager Farmacie Mijnstreek	jessicavliegen@mcc-omnes.nl